

Medgyesbodzás község Önkormányzatának

Polgármesteri Hivatala

5663 Medgyesbodzás Széchenyi u. 38.

 68/425-000 68/526-331

*Gyermekjóléti és gyermekvédelmi
rendszer átfogó értékelése*

2010. év

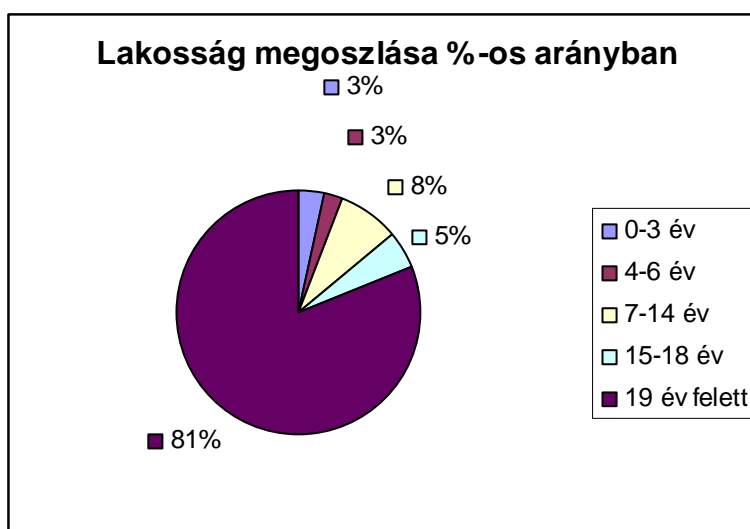
Medgyesbodzás Község Önkormányzata - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdésében, továbbá a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglaltak alapján - az önkormányzat 2010. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról az alábbi átfogó értékelést készítette.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.

Medgyesbodzás község állandó népessége 2010. január 1-én 1165 fő, december 31-én pedig 1162 fő. Továbbra is – bár lassabban – de csökkenő tendenciát mutat. 2009. évben a lakosságszámunk éves viszonylatban 15 fővel csökkent, 2010-ben pedig 3 fővel. A csökkenés lassulására a későbbiekben fogunk kitérni, ez a pár éve térségünkben megjelent migráció eredménye.

Demográfiai adatok korcsoportos és nemek szerinti megoszlásban 2010. évben.

0-3 év		4-6 év		7-14 év		15-18 év		19 év felett	
Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	nő
19	19	18	12	49	43	28	31	459	484
38		30		92		59		943	

A 0-18 éves korosztály száma összesen 219 fő, amely, az összes lakosságszám 18,79 %-a. Itt említem meg, hogy kb 8-10 fiatal rendelkezik állandó lakcímmel, de életvitelszerűen nem él a településen. Szülőkkel együtt közeli vagy távoli városban élnek. Ugyanakkor nagyságrendileg kb. megegyező azon gyermekek száma, akik itt élnek, de állandó lakhelyük máshol van. Településünkön két nevelőszülő tevékenykedik, a náluk élő gyermekek máshol rendelkeznek állandó lakcímmel.

2. Önkormányzat által nyújtott ellátások

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

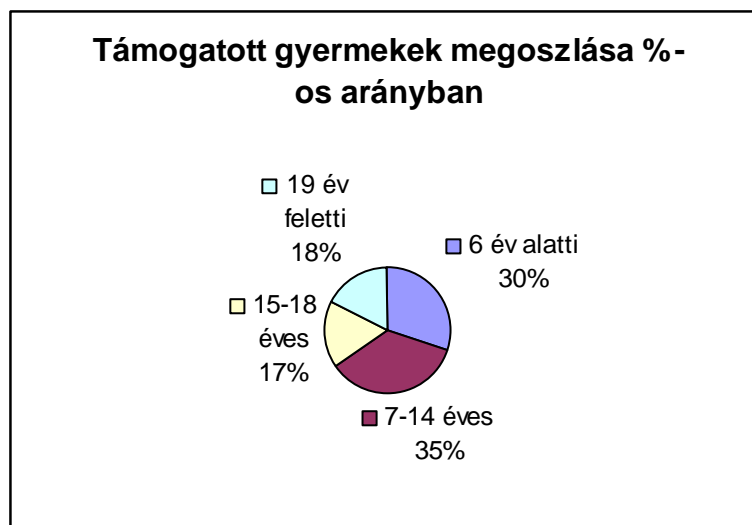
2010 évben 167 gyermek részére állapítottunk meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt.

A támogatott gyermekek közül 6 év alattiak száma 53 fő 7-14 év közöttiek 62 Fő, 15-18 év közöttiek 30 fő, míg 19 éven felüli 31 Fő.

A jogosultak részére az évben két esetben került egyszeri támogatás (5800Ft/fő) kifizetésre a jogszabálynak megfelelően, mely összesen 1.995.000 Ft volt.

A családok szerkezet szerinti megoszlása az alábbiak szerint alakult

1 gyerekes család 30 melyből 10 egyedülálló, 2 gyerekes 18 melyből 5 egyedülálló, 3 gyerekes 18 melyből 5 egyedülálló 4 vagy 5 gyermekes 9 melyből 1 egyedülálló 6-nál több gyermekes 2 család, melyből 2 egyedülálló.

Jövedelem szerinti megoszlásnál a támogatott gyermekek családjá közt 11 olyan van, ahol az egy főre eső jövedelem nem éri el a mindenkori öregségi nyugdíjminimum 50 %-át, amely összeg 14.240 Ft. 62 gyermek családjá esetén esetében az egy főre eső jövedelem 14.250 Ft és 28.500 Ft közé esik, míg 116 gyermek családjá esetén meghaladja az öregségi nyugdíjminimum összegét a 28.500 Ft-ot, de nem haladja meg a támogatási jogosultságot, amely 34.200 Ft, vagy egyedülálló és beteg gyermeket nevelő család esetén a 37.050 Ft-ot.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

Rendkívüli támogatási kérelem 2010. évben két alkalommal került kifizetésre. A kifizetés egy gyermek részére történt, aki súlyos beteg, rendszeres kórházi kezelésekre járnak, a családnak folyamatosan magasak a kiadásai a gyermek betegségéből adódóan. Mindkét alkalommal 10 ezer forint támogatást állapított meg a képviselő-testület részére.

Óvodáztatási támogatás

Ezen ellátási formáról az 1997. évi XXXI. évi törvény rendelkezik. A törvény alapján a szülőnek rendszeresen óvodába kell járatnia a gyermeket és rendszeres gyermekvédelmi támogatásban kell részesülnön. Ezen feltételek fennállása esetén évente két alkalommal jogosultak ellátásra első alkalommal 20 ezer forintra, majd a további alkalmakkor 10-10 ezer forintra.

Az óvoda rendszeresen igazolja a gyermekek óvodába járatását. Ennek alapján 2010. évben összesen 250.000 forint került kifizetésre, melyből 20-20 ezret kapott 4 gyermek, akik az aktuális időben kezdtek óvodába járni, valamint 8 gyermek kapott 2x10-10 ezer forintot és 1 gyermek pedig egy alkalommal kapott 10 ezer forintot.

Kérelmek, megszüntetések, elutasítások

Az elmúlt évben nem került elutasításra kérelem. Az érintettek megfelelő tájékoztatást kaptak a jogosultsági feltételekről. Kedvezmény megszüntetésére a támogatás megszűnésének lejárta előtt egyetlen esetben sem került sor. Az év folyamán új megállapítás 32 esetben történt, megszűnt 43 esetben. Ezekben az esetekben a felülvizsgálatok során az érintettek nem újítták meg igényeiket, mivel jogosultsági feltételeikben olyan változás következett be, hogy kérelmük nem lett volna támogatható. Ilyen pl. a jövedelmi viszonyokban való változás, illetve tankötelezettség teljesítése miatt megszűnő jogosultság.

Gyermekétkeztetés

Az étkeztetés feladatait az önkormányzat 2009-es évhez hasonlóan az ÁTESÓ BT-től vásárolt étellel látta el év végéig. Ez az óvodások ellátását jelentette.

Az iskolás gyermekek étkeztetése az iskolai napközi otthonos ellátás keretében történik, abban az iskolában ahova járnak. (Medgyesegyháza és Csanádapáca)

A rászoruló gyermekek részére 2010 évben is biztosítottuk a nyári étkezési lehetőséget. Támogatásból 50 gyermek ingyen ebédelését tudtuk megoldani 2010. június 16.napjától augusztus 31. napjáig, összesen 999.000 Ft. értékben. A vonatkozó kormányrendeletnek megfelelően főként a 10 év alatti gyermekeket támogattuk ezzel a segítséggel, de igyekeztünk minden nehéz körülmény között élő családot támogatni. Ezen idő alatt meleg étel került az érintett gyerekek számára naponta kiszállításra. Igen népszerű ez a támogatási forma főként azon szülők körében, akiknek a nyári étkezés komoly gondot okoz.

Tanév közben nagy hangsúlyt fektetünk, hogy lehetőség szerint minden nehezebb körülmények között élő gyermek legalább hét közben jusson meleg ételhez. Ebben nagy segítség, hogy Medgyesegyházán az 1-2. évfolyamon iskolaotthonos oktatás folyik, így ők egész napos oktatásban részesülnek, és kötelezően étkeznek az intézményben. A védelemben lévő gyermekeket minden esetben köteleztünk napközi, vagy menza igénybe vételére, amellyel nem csupán a megfelelő magatartási formák elsajátítása a célunk, hanem az étkezésbe bevonás.

Gyermekétkeztetéshez kapcsolódóan érdemel említést, hogy már több éve sikeresen pályázunk EU intervenciós segélyszállítmányra, a Gyermekétkeztetési Alapítvány pályázatán, amely érinti a gyermekek étkezését is. 2010. évben az előző évekhez hasonlóan 200 rászoruló családot tudtunk támogatni, évi két alkalommal nagyobb mennyiségű élelmiszer-csomaggal. Ennek tartalma főleg liszt, gabona, és tésztaféle volt, egy-egy alkalommal 15-20 kg-os mennyiségben családonként.

A szétosztásnál első helyen a rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő gyermekek közül a különösen nehéz helyzetben élő gyermekeket támogattuk, de a további kategóriák esetében is érintettek voltak a gyermekek, hiszen a létminimum közelében élő családok esetében főleg a kiskorú gyermeket nevelők élveztek prioritást. Így összességében 200 családot támogattunk, gyakorlatilag a településen élő valamennyi 18 év alatti gyermek részesül a támogatásból valamilyen jogcímen.

Ez nagy segítség a családoknak, örömmel fogadják ezt a fajta támogatást.

Az önkormányzat Képviselő-testülete a törvény szerint hatáskörébe tartozó ellátási formákat biztosította.

Hatásköreinek gyakorlását nem ruházta át a polgármesterre.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása:

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységét 2010. évtől önállóan a helyi Önkormányzat fenntartásában látja el. Ehhez a feltételek adottak, a foglalkoztatott dolgozó rendelkezik megfelelő szakképesítéssel. Tevékenységét olyan formában végzi, hogy heti 20 órában Gyermekjóléti szolgálati tevékenységet végez, heti 20 órában pedig Családsegítést. Így az Önkormányzat által végzett szolgáltatások köre ettől az évtől kezdve bővült a családsegítéssel, amely azonban szorosan kapcsolható a gyermekjóléti tevékenységhez, hiszen a gyermekek ügyeit sok esetben teljesen családként kell kezelni.

A Szolgálat munkájáról elmondható, hogy az ellátott családok jó kapcsolatot alakítottak ki a családsegítővel. A Családsegítő eleget tett folyamatos jelzési kötelezettségeinek. Rendszeresen tart esetmegbeszéléseket, a jelzőrendszer tagjainak bevonásával, illetve egy-egy problémás eset kapcsán eseti megbeszéléseket, amelyekre az érintett szakembereket is bevonja.

A családgondozóval a jegyzői gyámügynek napi kapcsolata van, folyamatosan kapjuk a tájékoztatást a problémás esetekről, azok megoldásairól. Jó az együttműködése a tanyagondnoki szolgálattal, aki segíti munkáját, főleg a gábortelepi ellátottak vonatkozásában.

Napközbeni ellátás ismertetése

A gyermekek napközbeni ellátása Medgyesbodzásan az óvodában van biztosítva. Az általános iskolások napközis ellátást vehettek igénybe. Tanév közben a gyermekek rendszeres ellátásban részesülnek.

Átmeneti gondozás

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 94. §. (2) bekezdése kimondja, hogy a települési önkormányzatok feladata a személyes gondoskodást nyújtó alapellátások keretében az átmeneti gondozás biztosítása.

A gyermekek átmeneti gondozása keretében a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését elősegítő, az életkorának, egészségi állapotának és egyéb szükségleteinek megfelelő étkeztetéséről, ruházattal való ellátásáról, mentálhigiénés és egészségügyi ellátásáról gondozásáról, neveléséről, lakhatásáról kell gondoskodni. A gyermekek átmeneti gondozását – a szülői felügyeletet gyakorló szülő vagy más törvényes képviselő kérelmére, vagy beleegyezésével – ideiglenes jelleggel, teljes körű ellátással kell biztosítani, ha a szülő egészségügyi körülménye, életvezetési problémája, indokolt távolléte vagy más akadályoztatása miatt a gyermek nevelését és a családban nem tudja megoldani. A fogyatékos gyermek számára a sajátos szükségleteihez igazodó ellátást kell biztosítani.

Ezt a fajta gondozást ha az alapul szolgáló okok fennállnak, legfeljebb 12 hónapig lehet igénybe venni, amely 6 hónappal, szükség esetén a tanév végéig meghosszabbítható. Az ellátás lényege, hogy a gyermek az elhelyezés idejére helyettes szülőnél kapjon ellátást. Erről a képviselő-testület 2006. március 13-i ülésén hozott 22/2006. (III.13.) KT határozatával döntött, mely szerint ha igény merül fel, az érintett gyermekek szabad kapacitás esetén Magyarbányászatra kerülnek elhelyezésre helyettes szülőhöz.

Az ellátásban részesülők után az önkormányzat fizeti meg a szolgáltatási díjat.

Erre igény ez idáig nem merült fel, családok probléma esetén az elhelyezést meg tudták oldani családon belül, illetve nem volt olyan problémás eset, ahol nem volt olyan hozzátartozó, aki segíthetett volna.

Szintén átmeneti gondozáshoz kapcsolódik, az átmeneti nevelésbe vétel. Az előző évben 8 gyermeket érintett, akik közül 2010. évben egy fő nagykorú lett ő jelenleg utógondozásban részesül, melyet már családja körében, testvérénél tölti.

Sajnos az elmúlt év során két esetben kellett gyermeket kiemelni. Mindkét eset azonos családból történt egy hónap különbséggel. Először a 13 hónapos csecsemő került elhelyezésre, az anya folyamatos gondatlansága, és veszélyeztetése miatt, majd az első osztályos bátyja követte, akit szintén elhanyagolt az édesanyja. Pozitívum, hogy a gyermekek azonos helyen vannak elhelyezve, ahol jól érzik magukat. A kisebbik gyermek fokozatosan hozza be lemaradását, a nagyobbik gyermek esetében pedig következetes kitartó munkával remélhetőleg sikerül visszafordítani azokat a kialakult szokásokat, agressziót, amely a későbbi deviáns magatartást megelőzheti.

Az átmeneti gondozás keretében elhelyezett gyermekeket folyamatosan figyelemmel kísérjük, a felülvizsgálati értekezleteken rendszeresen részt veszünk. Sajnos a családba visszakerülésükre kevés reményt látunk. Vannak gyerekek akikkel a szülők rendszeresen tartják a kapcsolatot, de a visszakerüléshez szükséges feltételeket nem tudják biztosítani.

Két gyermek esetében nevelőszülő váltásra került sor, mivel a nevelőszülő a továbbiakban nem tudta vállalni a gyermekek gondozását. Itt felmerült annak a lehetősége, hogy a gyermekek családjukba kerüljenek vissza. Erre azonban a feltételek még nem voltak adottak.

A gyermekvédelmi intézkedéseknél szempont, hogy gyermeket anyagi okokból a családból kiemelni nem lehet, a visszahelyezésnél azonban maximális szempont, hogy a gyermek neveléséhez adott feltételeket a szülő biztosítsa, bebizonyítva, hogy alkalmas a szülői felügyeleti jogának visszaszerzésére.

Hat kiskorú gyermek családba fogadási eljárás keretében került még 2008. évben családon belül elhelyezésre. A Gyermekjóléti Szolgálattal tartják a kapcsolatot, a család megfelelően funkcionál. Tudomásunk szerint esetükben a Városi Gyámhivatal általi felülvizsgálat az előzőekhez hasonlóan még a mai napig nem történt meg.

4. Jegyzői hatáskörben tett gyámhatósági intézkedések:

Gyermekek védelembe vétele

2010. év elején 12 gyermek volt a jegyző által védelembe véve, az év során védelembe vételre került további 11 gyermek. Az év folyamán megszüntetésre került a védelembe vétel két esetben, egy testvérpár esetében, ahol a gyermekvédelmi gondoskodás más formáját volt indokolt alkalmazni, a gyermekek nevelőszülőnél kerültek elhelyezésre.

A gyermek védelembe vételének az oka igen változatos, de minden esetre elmondható, hogy a szülői magatartás abban jelentős szerepet játszik.

Új védelembe vételi indok a tankötelezettség elmulasztása esetén, amikor a gyermek 50 órát meghaladó igazolatlan hiánnyal rendelkezik. Ebben az esetben a jegyzőnek nincs mérlegelési joga, kötelezően védelembe veszi a gyermeket, az iskoláztatási támogatás felfüggesztésével egyidejűleg.

2010. szeptember 01-től került bevezetésre, hogy a tanulók iskolai hiányzását az oktatási intézmény köteles jelezni mind a szülő, mind a Gyermekjólét és az illetékes jegyző felé.

Az első igazolatlan hiányzásnál a szülőt köteles az intézmény értesíteni, 10 és 50 hiányzás után pedig a Gyermekjóléti Szolgálatot és a jegyzőt.

10 igazolatlan hiányzás után a jegyző köteles felszólítani a szülőt a tankötelezettség betartásáról, ezzel egy időben azonban a szülő ellen szabálysértési eljárás indul tankötelezettség elmulasztása miatt.

Ilyen intézkedésre, vagyis az iskoláztatási támogatás felfüggesztésére, 2010. éven egy alkalommal került sor. A tanuló védelembe vételre került, a támogatás pedig családtámogatási számlán kerül gyűjtésre, és a megszüntetést követően került részére természetben nyújtásra. Ezen tanuló esetében nem járt eredménnyel a szankció, tekintettel arra, hogy a gyermek 2011. júniusában betölti a 18. életévét a támogatást valószínűleg akkor fogja egyszerre megkapni, a felhasználásáról azonban eseti gondnok köteles tételesen elszámolni.

Nem hagyhatjuk figyelmen kívül, hogy 2010. évben 9 gyermek esetében áll fenn két éves védelembe vétel. Ez két családot érint. Az egyik család esetében, ahol 8 gyermek él, egy gyermek esetében nagykorúság miatt várható a megszüntetés 2011. év elején, míg további 7 testvére esetében van esély az alapellátásba való visszahelyezésre. A családban további két gyermek, egy ikerpár született, ahol a jelzőrendszer nem észlel elhanyagoltságot, és a család az utóbbi időben támogatással, ugyan de jelentős javulást mutat.

A 2010 évi 11 védelembe vétel 3 családot érint ahol mindhárom esetben a szülő egyedül neveli 6 – 4 illetve 1 gyermekét. Az egy gyermek esetében 50 órán túli hiányzás volt a védelembe vétel oka, a többi esetben a szülő elhanyagoló magatartása, együttműködés hiánya vezetett az intézkedéshez.

Gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetés nem történt az elmúlt évben.

5. Városi Gyámhivatal Intézkedései

A Városi Gyámhivatal az elmúlt évekhez hasonlóan végezte tevékenységét.

6. Felügyeleti szervek által végzett szakmai ellenőrzések

2010. évben nem került sor szakmai ellenőrzésre.

7. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok

A jövőre vonatkozóan egyre nagyobb hangsúlyt kell fordítani a gyermekszegénység kezelésének kérdésére. Mint a bevezetőben már utaltam a belső migrációra, egy pár éve zajló jelenségnek lehetünk tanúi, amikor szociálisan erősen hátrányos helyzetű nagycsaládos, főként egyedülálló, vagy az átlagostól eltérő családmódel alapján élő emberek települtek át településünkre, főként Borsod megyei kistéleplésekről.

Az ő esetükben a Gyermekjóléti Szolgálat hatékony segítségére van szükség az integráció megvalósításához, nem rendelkeznek helyismerettel, hivatalos ügyeik alapvető intézéséhez is segítségre szorulnak.

Szinte kivétel nélkül a településre költözésük után azonnal a szociális ellátás valamelyik formáját igénybe veszik, kapcsolódva a gyermekvédelmi ellátásokkal. A jobb megélhetés reményében költöznek településünkre, azonban beilleszkedésük nehézkes, iskolai hiányzások, lakhatási gondok nehezítik életüket. Fontos feladat ezen gyermekek, illetve családok folyamatos segítése.

Az elmúlt évekhez hasonlóan továbbra is együttműködünk a civil szervezetekkel, akik közül főként a nagycsaládosok egyesülete végzi tevékenységét a gyermekek érdekében.

Fontos feladatunk az 2010. szeptember 01-től hatályos jogszabályok betartásán túl (iskolai hiányzásokkal kapcsolatos eljárások) a prevenciós tevékenység kidolgozása, a szülők és a tanulók felé. A környező érintett oktatási intézmények felé a szorosabb együttműködés megvalósítása, annak érdekében, hogy a kötelező jelzések folyamatosan és haladéktalanul a jegyző felé érkezzenek, legyen lehetőség a szülő értesítésére, mivel sok esetben a szülő a 10 igazolatlan hiányzásról csak a jelzésből értesül.

8. Bűnmegelőzési program

Az Önkormányzat bűnmegelőzési programmal nem rendelkezik.

9. Kapcsolataink

Hasonlóan az eddigi évekhez a Civil szervezetekkel tartunk jó kapcsolatot, a gábortelepi „Kuckó” Nagycsaládosok Egyesülete főként a gyermekek szükségleteinek biztosításában fejt ki tevékenységét, adományok gyűjtésével és osztásával. Az „Ó-Maros Menti

Hagyományörző Egyesület 2010 évben alakult meg és jelezte együttműködési szándékát, főként sport és szabadidős tevékenység tekintetében. Itt még tapasztalatokról nem beszélhetünk, de elindult egy kezdeményezés, amely a későbbiekben eredményes lehet.

Civil szervezet – az önkormányzattal történő együttműködés keretében – alapellátási tevékenységben nem vesz részt.

Közvetlen napi kapcsolatban állunk az Iskola és Óvodák szakembereivel, az ifjúságvédelmi felelőssel.

A 2010-es év tapasztalata alapján elmondható, hogy a medgyesegyházi Schéner Mihály Nevelési és Oktatási intézménnyel napi kapcsolatot sikerült kialakítani, és sikerült kezelnünk azt a problémát, amelyet előző évi beszámolóban különösen hangsúlyos megoldandó feladatként jelöltünk meg, amikor az utazó tanulók autóbusz lekésésre hivatkozva próbáltak meg hiányozni az iskolából.

Több esetben nem csupán az ifjúságvédelmi felelősökkel, de közvetlenül az osztályfőnökökkel is kapcsolatba kerültünk, egy-egy megoldandó esetről.

Jó a kapcsolatunk a Szakszolgálat szakembereivel, átmeneti nevelési felülvizsgálati értekezletek előtt közös környezettanulmányt végzünk az érintett családoknál, illetve több esetben kísérjük el a Szakszolgálat családgondozóját, vér szerinti családgondozás alkalmával. Rajtuk keresztül folyamatos ismerettel rendelkezünk az átmeneti nevelésben lévő gyermekekről.

A Mezőkovácsházi Városi Gyámhivatallal való kapcsolatunkról el kell mondani, hogy sürgős esetben, mint pl. a 2010. december hónapban történt családból való kiemeléskor megkaptuk az azonnali segítséget, vannak azonban olyan ügyek, amelyek jelentős csúszásban vannak. Ilyen pl. a 2008 óta családba fogadási eljárással elhelyezett gyermekek ügye, akiknek az „éves” felülvizsgálatáról még nincs tudomásunk.

Medgyesbodzás, 2010. május 21.

Dr. Sódar Mária
jegyző